

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА З 1955 ГОДА ●

● NO. 1 (3553) ●

● СУБОТА, 6 СТУДЗЕНЯ, 2018

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

Радасць на тварах
Выхаванцы дзіцячых дамоў сямейнага тыпу з усёй краіны пабывалі на навагоднім Лядовым свяце ў Мінску **Стар. 2**

Гукі чароўных флейтаў
Мінскі квартэт “Brevis” адзначыў 20-гадовы юбілей святочным канцэртам **Стар. 3**

Смакі з Бацькаўшчыны
У расійскім горадзе Кургане адкрыўся магазін “Белорусские продукты” **Стар. 4**

ТРАДЫЦЫ

Чым кірмаш багаты

Супляменнікі з Даўгаўпілса ў чарговы раз шырока, з удзелам шматлікіх гасцей зладзілі яскравае свята ў беларускім народным стылі

У кожнай з беларускіх суполак замежжа ёсць прыярытэты ў працы. І з гадамі кожная суполка прыкрасваецца традыцыямі — нібы ёлкі навагоднія. Да нажытага раней дадаецца нешта новае. Так і ў нас добрай традыцыяй стаў Міжнародны фестываль народнай культуры “Беларускі кірмаш у Даўгаўпілсе”: ён прайшоў 24-25 лістапада 2017 года, і ўжо сёмы раз. Удзельнічалі ў ім беларускія аматарскія гурты з Латвіі, Літвы, Эстоніі ды Беларусі. Культурны форум, як заўсёды, быў сапідным: уключалі канферэнцыю, майстар-клас рамеснікаў, кніжную акцыю, выставу восеньскіх дароў, гала-канцэрт, дабрачынны канцэрт у пансіянэце, выставу карцін. Раскажу пра ўсё па парку.

На гала-канцэрте ў Даўгаўпілсе жартавалі, спявалі, танцавалі

Канферэнцыя

Кірмаш, які ладзіў Даўгаўпілскі Цэнтр беларускай культуры, адкрываўся канферэнцыяй “Культурны мост: Латвія — Літва — Эстонія — Беларусь”. Мы прымалі гасцей у новым офісе: па вуліцы Алякс, 68-1А. Дарэчы, так супала, што ў той жа дзень дэпутаты гарадской думы аднагалосна вырашылі прадаставіць тыя памешканні ЦБК у пастаяннае, доўгатэрміновае карыстанне. На сустрэчы выступалі кіраўнікі дэлегацый Баўрыўска і Браслава (Беларусь), Маарду (Эстонія) і Вісагінаса (Літва). Госці падарылі нам традыцыйныя сувеніры сваіх гарадоў і краін. Мы расказалі пра сваю дзейнасць, буйныя праекты, прэзентавалі кнігу “Беларускі кірмаш у Даўгаўпілсе”. Самае галоўнае: на фэст-канферэнцыі ідзе абмен ідэямі, ёсць жывыя зносіны, абмеркаванне праблем зберажэння беларускай культуры ва ўмовах жыцця за межамі

Бацькаўшчыны, устанавленне новых кантактаў. Скажам, летам 2017-га наш гурт “Пралескі” быў у Баўрыўску на фестывалі “Вянок дружбы”, а восенню ўжо ЦБК прымаў на кірмашы танцавальны гурт “Альянс” з Баўрыўска.

Рамесная выстава і кніжная акцыя

У фэе Дома Адзінства разгарнулася кірмашова-рамесная выстава з майстар-класамі. Майстрыха Браслаўскага музейнага аб’яднання Ларыса Дарафейчык паказвала, як робіцца свістулькі з гліны, а Людміла Рулевіч майстравала снегіра з нітак. Рамеснікі Клуба народных майстроў “Крыніца” Глыбоцкага раёна Ала Галай, Алена Альшэўская і Аляксандр Плігаўка прадставілі творы дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва: вырабы з лямцу, вышыўку, саломалляценне, ручнікі. Алена Балаш, рамесніца з Мёрскага раёна, таксама прывезла шмат цікавага: плетеныя ваўняныя паясы, ільняныя й саламя-

ныя абярэгі, шытыя з тканіны лялькі, драўляную разьбяную ключоціцу, вязаныя сумачкі...

А вось і даўгаўпілскія рукадзельніцы: Ядвіга Гарбунова асвоіла валеныя шкарпэткі і вязаныя вырабы, Вікторыя Іванова робіць плетеныя з лазы рэчы, Наталля Алейнікава — сувеніры. А побач гаспадыні суполкі “Уздым” дзяліліся сакрэтамі вырошчвання гародніны, ягад, садавіны і хатніх нарыхтовак на зіму. Прадоўжылася на чарговым кірмашы й дабрачынная кніжная акцыя. Бібліятэка ЦБК папоўнілася дзясяткам новых кніг, а дароўцы за тое атрымалі фірмовыя сувеніры — “Гузкі шчасця”. А пакуль рыхтаваўся гала-канцэрт, святочную атмасферу ў Доме Адзінства стваралі спевы беларускіх аматарскіх гуртоў Латгалі ды Эстоніі.

Гала-канцэрт у Доме Адзінства

У канцэртнай зале — аншлаг: няма свабодных месцаў. Радуемся,

што нашы беларускія справы карыстаюцца такой папулярнасцю ў латвійскім горадзе. Удзельніцаў і гасцей свята віталі старшыня Камітэта па пытаннях адукацыі ды культуры Даўгаўпілскай гарадской думы Яніс Дукшыньскі, першы сакратар Амбулсады Беларусі ў Латвіі Аляксей Васількоў, консул Генконсульства Беларусі ў Даўгаўпілсе Антаніна Струнеўская, консул-саветнік Генконсульства Расіі ў Даўгаўпілсе Наталля Пуставалава. Беларускія дыпламаты выканалі прыемную місію: уручылі ЦБК ўзнагароды конкурсу “Культура” для беларусаў замежжа, які праводзіў Рэспубліканскі цэнтр нацыянальных культур Беларусі. Дарэчы, “кірмашовы праект” ЦБК увайшоў у групу пераможцаў! І консул Антаніна Струнеўская пажадала “Беларускаму кірмашу ў Даўгаўпілсе” дасягнуць размаху “Славянскага базару ў Віцебску”. Будзем старацца! → **Стар. 4**

ВЕСТКІ

На роднай мове

Іван Іваняў

У Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі прайшла прэзентацыя рыма-каталіцкага выдання Новага Запавету на беларускай мове

У пару 500-годдзя беларускага кнігадрукавання ў вернікаў розных хрысціянскіх канфесій з’явілася магчымасць чытаць Евангелле і на беларускай мове. Пра вынік шматгадовай саборнай перакладчыцкай дзейнасці членаў Біблейскай камісіі Беларускай праваслаўнай царквы ў супрацы з Біблейскім таварыствам у Беларусі мы пісалі: 15 лістапада ў Нацыянальнай бібліятэцы прэзентаваўся “Новы Запавет Госпада Нашага Ісуса Хрыста” на сучаснай беларускай мове (гл. “Высокае слова”. — ГР, 30.11.2017).

І вось прыйшла яшчэ адна добрая вестка: 19 снежня мінулага года ў Нацыянальнай бібліятэцы была прэзентацыя і рыма-каталіцкага выдання Новага Запавету на беларускай мове. На сайце НББ паддзены фотарэпартаж з падзеі, ёсць у інтэрнэце і грунтоўнае выступленне на прэзентацыі Мітрапаліта Мінска-Магілёўскага, старшыні Канферэнцыі каталіцкіх біскупаў Беларусі арцыбіскупа Тадэвуша Кандрусевіча. Першы поўны афіцыйны пераклад на сучасную і камунікатыўную беларускую мову кніг Новага Запавету падрыхтаваны за 15 гадоў Рыма-каталіцкай касцёлам у Беларусі. Грунтоўную працу здзейснілі рупліўцы Секцыі па перакладзе літургічных тэкстаў і афіцыйных дакументаў Касцёла Камісіі Божага культу і дысцыпліны сакрамантаў пры Канферэнцыі каталіцкіх біскупаў Беларусі.

За аснову ж для перакладаў Евангелля былі ўзяты найноўшыя крытычныя выданні Новага Запавету “Novum Testamentum Graece” (1993 і 2012 гадоў), якія падаюць грэчаскія тэксты паводле найстарэйшых і найлепшых рукапісаў.

ІНІЦЫЯТЫВА

Спявалі пра герояў, пра Айчыну

Мікалай Бойка

Патрыятычны шматнацыянальны фестываль-конкурс мастацтваў правалі актыўны суполкі “Руска-Беларускае Братэрства 2000” з Самары

Ва ўсе часы ў розных народаў шануецца памяць пра тых, хто ў пару цяжкіх выпрабаванняў, пераадоляючы страх смерці, становіўся

на абарону Радзімы. Аднак, сцвярджаюць мудрыя людзі, героям не нараджаюцца — імі становяцца. Пра тое часта згадвалі ў Расіі, калі напрыканцы года па краіне адзначаўся Дзень Герояў Айчыны. У Самары ж якраз актыўны абласной грамадскай арганізацыі беларусаў і выхадцаў з Беларусі “Руска-Беларускае Братэрства 2000” арганізавалі Абласны патрыятычны шматнацыянальны дзіцячы і юнацкі фестываль-конкурс мастацтваў “От

героев былих времен...”. Прэзідэнт суполкі Ірына Глуская лічыць: подзвігі тых, хто адстаюць свабоду і незалежнасць Радзімы на палях бітваў Вялікай Айчыннай вайны, варта памятаць — у імя будучыні. Беларусь, як вядома, прынесла велізарныя ахвяры на алтэр Перамогі, і таму для беларусаў Самарскай вобласці памятаць пра герояў асабліва важная: “Таму мы і выступілі арганізатарамі патрыятычнага форуму, асноўная ідэя яко-

га — замацоўваць пераемнасць пакаленняў і воінскіх традыцый”. Мы памятаем, як эстафету памяці з рук пераможцаў падхапілі спачатку іх сыны і дачкі, а цяпер яны нясуць ужо іх унукі, праўнучкі... Напрыклад, Наталля Яўгенаўна Палашына з горада Сызрань Самарскай вобласці — унучка беларуса Фядоса Сцяпанавіча Хортава. Яна памятае, што дзядуля быў родам з вёскі Новае Займішча Шклоўскага раёна Магілёўшчыны. Ваяваць

пачаў у 1941-м, а закончыў вайну ў Берліне: старшым лейтэнантам інтэнданцкай службы. Быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі, медалём “За баявыя заслугі”. Унучка Івана Адамавіча Сідаровіча, які нарадзіўся ў вёсцы Ясень Асіповіцкага раёна Магілёўшчыны, расказала нам пра свайго дзядулю: “Ён служыў у войску са снежня 1934-га, удзельнічаў у Савецка-фінскай вайне. → **Стар. 3**

ІНІЦЫЯТЫВА

Спявалі пра герояў, пра Айчыну

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 1)

Потым змагаўся беларус на Паўночна-Заходнім, Заходнім, Калінінскім франтах... Вайну закончыў гвардыі маёрам, пераехаў жыць у Куйбышаў, куды была эвакуавана сям'я. У 57-м у званні палкоўніка быў звольнены ў запас". Кацярына кажа, што да 1986 года яе дзядуля жыў, працаваў, выхоўваў дзяцей і унукаў. Дарэчы, яго малодшы сын Уладзімір пайшоў на спядаж бацькі: стаў афіцэрам. І такіх сямейных гісторый шмат. Прычым якраз у ваеннае ліхалецце, а таксама ў цяжка паспяваенны час дзясяткі тысяч беларусаў аказаліся далёка ад Бацькаўшчыны. Цёсна звязаныя і сёння лёгшы многіх з іх з шматнацыянальнай Самарскай зямлі. Як вядома, шэраг прамысловых прадпрыемстваў Мінскай, Віцебскай і Магілёўскай абласцей былі эвакуаваны ў Куйбышаў, які восенню 41-га па рашэнні Дзяржакамітэта Абароны стаў запасной сталіцай СССР.

І Беларусь для ураджэнцаў Самарскай вобласці — бліжэй і родная. Больш за паўмільёна куйбышаўцаў змагаліся на франтах Вялікай Айчыннай, большасць з іх удзельнічалі ў вызваленні Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў. На беларускай зямлі цяпер — 6184 пахаванні валяжан. Ведаючы пра тое, моладзеве ад дзялення суполкі "Руска-Беларускае

Беларускі вакальны ансамбль "Сюзор'е" з Самары, якім кіруе Алена Кірылашава

Братэрства 2000" рэалізуе важны, сацыяльна значны праект: складаецца Рээстр войнаў, якія пайшлі ў войска з Куйбышаўскай вобласці ды загінулі, абараняючы і вызваляючы Беларусь, пахаваны ў беларускай зямлі.

Унуку, праўніку герояў нясуць далей эстафету памяці. Тое бачна было й на мерапрыемствах фестывалю. А 9 снежня 2017 года ў ДOME культуры "Победа" гарадской акругі Самара прайшоў вялікі канцэрт яго лаўрэатаў. У фазе гасцей сустракала моладзь у нацыянальных касцюмах, знаёміла з выставай "Героічэскі ўклад народаў у Вялікую Певяду". Песняй "О героях былых времён..." з вядомага кінафільма "Афіцэры" праграму адкрыў заслужаны беларускі вакальны ансамбль "Каданс". На гэты раз у складзе салістак спявалі як заснавальніца калектыву Алена Кірылашава, так і яго цяперашняя мастацкая кіраўніца Іна Сузахзюска. Памяць тых, хто загінуў на палях бітваў, ушанавалі Мінутай маўчаньня. Арганізатару фестывалю, яго лаўрэатаў, гледачоў віталі прадстаўнікі Адміністрацыі гарадской акругі Самара, Дома дружбы

народаў і нацыянальных суполак вобласці.

У канцэрте гучалі песні, якія ўжо даўно сталі вядомымі, да таго ж маюць высокі статус праваднікоў у свет Памяці. Сярод іх — песня "Журавлі", "Чатыры сыны" спяваў ансамбль "Каданс". Словы з яе: "Чатыры сыны не прыйшлі да матулі з вайны/ Чатыры сыны, ўся надзея і ўсёха матулі/ Старэнькай і зараз здаецца, што прыйдуць дахаты яны/ Абдымуць, да сэрца прытуляць...". На канцэрте згадвалі: у Самарскай вобласці, у пасёлку гарадскога тыпу Аляксеўка гарадской акругі Кіньэл, усталяваны Мемарыяльны комплекс сямі братоў Валодзічкіных. Гэта і помнік салдацкай маці, у якой вайна забрала ўсіх дзевяцінах сыноў: шасцёра загінулі на фронце, трое пазней памерлі ад ран. Іх маці, Праскоўя Ерамеёўна, не дачкалася вяртання траіх апошніх сыноў, памерла — сэрца не вытрымала страт... І ў Беларусі ёсць падобны помнік Маці. У горадзе Жодзіне усталяваны Манумент у гонар

маці-патрыёткі Анастасіі Фамінічы Купрыянавай, чые пяцёра сыноў загінулі на франтах Вялікай Айчыннай.

Хорага гучала песня "Самарскі край" — яе спяваў народны чувашскі ансамбль песні і танца "Самар ен". Юная спявачка Сафія Бясчэтнава запаміналася песняй "Прадэдуска", сямігадовы Мацвей Малінін цудоўна выканаў знакамітую "Три танкіста". Былі ў канцэрте харэаграфічныя кампазіцыі. Усяго ж — 26 лепшых нумароў лаўрэатаў фестывалю. Паўдзельнічалі ў ім творчыя калектывы, салісты ад беларускай, грузінскай, армянскай, чувашскай, казахскай, дагестанскай, асцінскай, башкірскай ды іншых этнасуполак вобласці.

Таксама школы — агульнаадукацыйныя і музычныя — падрыхтавалі цікавыя нацыянальныя і патрыятычныя нумары. А фінальную песню-пажаданне "Это надо сберець" сумесна спявалі два беларускія вакальныя ансамблі — "Сюзор'е" і "Каданс". Завяршыўся канцэрт урачыстай цырымоніяй ўзнагароджання лаўрэатаў.

ВЕСТКІ

Карані родавай памяці

Іван Іванавіч

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў прапануюць увесці "пасведчанне суайчынніка" для выхадцаў з Беларусі, якія цяпер жывуць за межамі краіны, а таксама для іх нашчадкаў

Інфармацыя пра новаўвядзенне з'явілася ў інтэрнэце. Мяркуем, на гэты конт выкажуцца чытачы газеты "Голас Радзімы". Многія з беларусаў замежжа, бываючы на Бацькаўшчыне, ужо не раз гаварылі: эх, быў бы дакумент, які пацвярджае ў родным краі "роднасны" іхні статус, ці то "карта беларуса", якая дае ўладальніку пэўныя прывілеі. Ды тое былі толькі пажаданні. На сайце БЕЛТА старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Валерый Варанецкі патлумачыў, што "пасведчанне суайчынніка" не варта параўноўваць з картай паляка, іншымі падобнымі дакументамі. "Ідэя закладзена іншая. Яна ў тым, каб умацаваць духоўную сувязь выхадцаў з Беларусі з гістарычнай Радзімай", — сказаў ён. Гаворка, засяроджвае ўвагу, ідзе не толькі пра дыяспору, але і пра тых, чые далёкія продкі жылі на тэрыторыі сучаснай Беларусі.

Валерый Варанецкі прыводзіць такі факт: каралева Бельгіі Мацільда — з нашых, яна са шляхецкага роду Сапегу. І такіх людзей, як вядома, шмат па ўсім свеце. "Хочацца іх аб'яднаць вакол Беларусі, каб у людзей было разуменне, што тут іх карані", — дадаў дэпутат. Чакаецца, што ва ўладальніку "пасведчання суайчынніка" будучы пэўныя прэферэнцыі: напрыклад, магчыма масць уехаць у Беларусь без візы.

СВЕТ МАСТАЦТВА

Гукі чароўных флейтаў

Эла Дэвінская

Мінскі квартэт "Brevis" адзначыў 20-гадовы юбілей святковым канцэртам

Павел Сурагін выкладае музыку, ён і кіраўнік квартэта блокфлейтаў "Brevis". Сваёй апантанасцю музыкai, адданасцю ёй многіх далучае да прыгажосці класічных твораў. Павел закончыў Мінскі інстытут культуры і мастацтва ў 90-я, прыйшоў працаваць у 13-ю мінскую сярэднюю школу, дзе стварыў для вучняў клас флейты. У 1997-м па прыкладзе Андрэя Канстанцінава, кіраўніка ансамбля "Контрданс" з Баранавічаў, заснаваў з вучнямі музычны гурт "Brevis". Калектыв адзначыў 20-годдзе і прадставіў слухачам юбілейны канцэрт. Цяпер у складзе квартэта граюць дзве ўзроставыя групы.

Першы поспех прыйшоў да Паўла Сурагіна і яго выхаванцаў у 2002-м на фестывалі "Славянскі базар у Віцебску". І 2006-ы быў надзвычай плённым для артыстаў. Яны сталі лаўрэатамі Нацыянальнага тэлефестывалю "Сюзор'е надзеі", лаўрэатамі І прэміі міжнароднага конкурсу камерных ансамбляў імя М.-К. Агінскага. Тады ж калектыв атрымаў грант Спецыяльнага фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі — каб набыць музычныя інструменты, з якімі музыкі і цяпер выходзяць да публікі.

У 2010-м квартэт "Brevis" выступаў на Рэспубліканскім фестывалі да 600-годдзя Грунвальдскай бітвы.

У 2012-м быў Гран-пры на Міжнародным фестывалі "Кубак Еўропы", лаўрэатства на фэсце

узнёсць мелодыі гралі яны для слухачоў Паставаў, Віцебска і Міра, гарадоў Польшчы і Нямеччыны.

Віртуозныя музыкі выконваюць складаныя творы, пісаняны для партэтыяна, армана, клавесіна і адап-

Квартэт "Brevis" грае ў галерэі "Універсітэт культуры"

старадаўняй музыкі ў замку Мальбарк. У 2016-м гурт з поспехам выступіў у Маскве, а ў лютым 2017-га года стаў дыпламантам агульнапольскага конкурсу ансамбляў старадаўняй музыкі, атрымаў прэмію Bellbrend. Флейтысты з поспехам бяруць удзел у фестывалях старадаўняй музыкі: "Сюзор'е надзеі", "Мірскі замак", "Меч Лідскага замака", "Музыка беларускіх сядзібаў" і ў рыцарскіх фэстах. Вытанчаныя,

таваныя для блокфлейты. Гучаць творы Баха, Гендэля, Моцарта, Куперэна і сучасных кампазітараў. І яшчэ такую музыку стваралі прыдворныя кампазітары караля Стэфана Баторыя. На хвалах мелодыі слухачы ўяўляюць сабе, як пад гукі флейты, лютні, дуды, скрыпак і свірэлляў у палацах Слуцка, Нясвіжа, Ружанаў і Слоніма на балых у ВКЛ танчыла беларуская шляхта і еўрапейскія арыстакраты.

Павел Сурагін

— хоць па сем разоў на тыдзень. Са старэйшым складам гурта ў нас быў менавіта вось такі графік рэпетыцый, а цяпер — 4-5 разоў на тыдзень. Такія таленавітыя дзеці як, напрыклад, Антон Стасюк, выдатна валодаюць флейтай. Па віртуознасці яны пераўходзяць дарослых. Я гарнаруся Лізай Федасенкай, Даніілам Харлапам ды іншымі".

Квартэт "Brevis" — надзвычай мабільны гурт. Некалькі разоў яго запрашаў на свае мерапрыемствы маэстра Міхалі Фінберг. Артысты шмат вандруюць: Люксембург, Польшча, Літва, Арабская Эміраты, Паўднёвая Карэя, не аднойчы запраўлялі ў Германію. Немцам, удакладняе Павел, такая музыка вельмі даспадобы: "Былае так: сёння граем у Навагрудку, заўтра — у Вільносе, паслязўтра — у Варшаве. Альбо ў Германіі мы выступалі з раціцы ў Вісбадэне, а ўвечары — у Майнцы".

(Заканчанне. Пачатак на стар. 1)

Сёлета тэмай кірмашу было Каханне. Пра высокую пацудзі спявалі ўсе гурты, прадставіла мініяцюры наша Тэатральная студыя "Паўлінка". Вясёлай чарадой прайшлі праз наш кірмаш хітраватая баба і яе падатлівы дзед, скупы муж і яго шчодрая жонка, сварлівая кабета з мужам-падкаблучнікам, дабрак-выпивоха з цярпліваю жонкай, пляткарка-суседкі на лавачцы... І ў такіх жыццёвых варунках абавязкова ёсць месца каханню. Пра тое спявалі гурты ЦБК — ансамбль беларускай народнай песні "Купалінка", вакальна-інструментальны ансамбль "Пралескі", харава капэла "Спадчына". Тэматычныя кампазіцыі выканаў танцавальны ансамбль "Лянок".

Потым на сцэну выйшлі госці з Балты. Вясёлыя, гарэзлівыя песні пра каханне чаргаваліся з настальгічнымі, філасофскімі. А іх прадставілі гурты беларускіх суполак "Аколіца" (Дагда), "Завіруха" (Екабілі), "Узоры" (Ліваны), "Сюзор'е" і "Пралескі" (Рэзэкснэ), "Сюзор'е" і Сяргей Шабаладаў (Вісагінас, Літва), "Кулава" (Маарду, Эстонія). Гледцаў не шкадавалі аплэдзісменты. Авацыяны сустрэлі артыстаў з Беларусі, якія выканалі народныя песні (ансамбль "На панадворку", Браслаў), лірычныя песні (Ігар Мятла і Марыя Артыменак, Мёры), беларускія сцэнічныя танцы "Святаячняя", "Кросны" і народны "Лявоніха" (фольк-шоу-балет "Альянс", Бабруйск).

Тры гадзіны гала-канцэрта праяцелі незаўважна. Потым кожны калектыў атрымаў дыплом удзельніка, у падарунак — кнігу "Беларускі кірмаш у Даўгаўпілсе", календар да

ТРАДЫЦЫ

Чым кірмаш багаты

100-годдзя Латвійскай Рэспублікі, сувеніры, прысмакі. Вялі гала-канцэрт і ўручалі ўзнагароды кіраўніца Цэнтра беларускай культуры Жанна Раманоўская і арганізатар культурных мерапрыемстваў ЦБК Ірына Апэйнанэ. І яшчэ было ўшанаваанне пераможцаў штогадовага конкурсу даследчых работ "Беларусы Латвіі: мінулае і сучаснасць". Ініцыятар конкурсу, дэпутат Сэйма Алена Лазарава і старшыня Саюза беларусаў Латвіі Валянціна Піскунова віншавалі пераможцаў, сярод якіх — 12 прадстаўнікоў Латгалі! Паездкай у Брусель узнагароджаны лаўрэаты конкурсу, актывісты дыяспары.

Заўважу: якраз фестываль "Беларускі кірмаш у Даўгаўпілсе" фактычна завяршаў вясенскі марафон Дзён беларускай культуры ў Латвіі. А сам фест на традыцыі завяршыўся спяваннем песні-гімна "Беларускі дом". Зала падпавала стаячы, і ў многіх на вачах блішчалі слёзы.

Дабром падзяліцца

Суботнай раніцай 25 лістапада гасцям гурты "Беларускага кірмаша ў Даўгаўпілсе" наведвалі Даўгаўпілскі тэрытарыяльны цэнтр сацабслугоўвання пенсіянераў, далі там дабрачыны канцэрт. На працягу гадзіны фольк-шоу-балет "Альянс" і дуэт з Беларусі, вакальны жаночы гурт "Кулава" з Эстоніі радалі сваімі песнямі, танцамі гледачоў, якія цёпла сустралі артыстаў. Кіраўніца культурных праектаў пансіяната Валянціна Плонэ дзякавала ўсім за выдатнае выступленне, а нашаму ЦБК — за плённую супрацу. Потым для замежных гасцей Даўгаўпілса была экскурсія па горадзе і яго беларускіх мясцінах, яны наведвалі Арт-цэнтр Н. Роткі.

Маюць гонар мастакі

25 лістапада ў нашым ЦБК у плыні фестывалю "Беларускі кірмаш у Даўгаўпілсе" адкрылася выстава карцін Аб'яднання беларускіх

мастакоў Балты "Маю гонар". Гэта жывапісныя і графічныя работы, фота і аб'ёмны лубок. Усяго дэманструюцца творы 16 прафесійных мастакоў. Хто яны? З Латвіі — Вячка Целеш, Анатоль Ермаковіч,

Надзея Ізясёва, Ірына Караль, Алена Лаўрынович, Аліна Літвіненка, Васіль Малышчыц, Ганна Пэйліяна, Алена Раманенка, Алена Ціхамірава, Ірына Трумпель-Сабалеўская, Галіна Жалабоўская і Пётр Худабочнак. Са Швецыі — Кацярына Озберга. З Эстоніі — Маргарыта Астрадава і Людміла Прыбыльшэ. Дарэчы, пацэра з тых творцаў былі на адкрыцці выставы.

Нагадаю: у 2016-м суполка "Маю гонар" да свайго юбілею зладзіла выставу ў Даўгаўпілскім мастацка-краязнаўчым музеі, а цяпер — і гасцінны Цэнтр беларускай культуры прымае знакавы праект. Пра тое казаў Вячка Целеш, нязменны кіраўнік суполкі,

кавалер Ордэна Трэх Зорак Латвіі, заснавальнік Беларускай школы ў Рызе і першага ў Латвіі Таварыства беларускай культуры "Святанак". Ён высока ацаніў наш гала-канцэрт, станюча гаварыў пра інтэграцыйную палітыку Латвіі, пажадаў ЦБК далейшыя поспехы — і развіцця. У прыватнасці, ён пажадаў нам, каб стала явай Беларуска школа ў Даўгаўпілсе. Што ж, ідэя — цудоўная, да таго ж мы і самі пра такое думаем, так што ёсць над чым працаваць.

Вячка Целеш піша кнігу пра мастакоў беларускага паходжання, якія працавалі ў Латвіі розныя гады. Інфармацыя пра Пятра Мірановіча, Аркадзя Салаўёва, Аляксандру Бальцова, Дзмітрыя Гадзіцкага-Цвірко і Міхаіла Калініна прадстаўлена — асобным стэндам — на выставе. Многія з Названых мастакоў звязаны з Латгаліяй, Даўгаўпілсам. Як выказаўся аўтар будучай кнігі, "хай дух мастакоў мінулых гадоў лунае ў гэтых сценах". Адкрыццё выставы завяршылася віншаваннем мастакоў, выступаў вакальны гурт "Купалінка". Цяпер экспазіцыя мастацкай суполкі "Маю гонар" яшчэ адкрыта ў Цэнтры беларускай культуры: да 25 студзеня.

На заканчанне гэтых нататкаў варта нагадаць, што VII Міжнародны фестываль народнай культуры "Беларускі кірмаш у Даўгаўпілсе" ладзіў наш Цэнтр беларускай культуры ў супрацы з

Упраўленнем культуры, Цэнтрам латышскай культуры, Генконсульствам Беларусі ў Даўгаўпілсе і Амбасадой Беларусі ў Латвіі. Наш фест засведчыў, як хораша працуе народная дыпламатыя на ўзроўні гарадоў-пабрацімаў Даўгаўпілса і Бабруйска і заключаных пагадненняў аб супрацы паміж ЦБК і адрэсамі культуры беларускіх гарадоў Браслава, Мёраў, Глыбокага, Беларускай культурным цэнтрам "Крок" літоўскага Вісагінаса. Мы дзякуем за падтрымку ўсім добрым людзям, у супрацы з якімі свята ў нас атрымалася такім яркім, пазітыўным. Сюжэт навін ЛТВ пра "Беларускі кірмаш у Даўгаўпілсе" можна бабачыць у інтэрнэце: <https://youtu.be/o5m-2RYctBY> Асаблівыя словы падзякі адрасуем артыстам і адданым гледцам: некаторым жа давялося прастаяць канцэрт! Выбачайце, сябры, за нязручнасці. Сёлета мы плануем з нашым кірмашом вярнуцца ў звыклую і прасторную залу Палаца культуры, дзе месца хопіць усім. Там і правядзем фест пад знакам 100-годдзя Латвійскай Рэспублікі на тэму "Куфар беларускіх скарбаў".

Жанна Раманоўская,
кіраўніца Цэнтра беларускай культуры, г. Даўгаўпілс

КАРЫСНЫ ДАСВЕД

Смакі з Бацькаўшчыны

У расійскім горадзе Кургане адкрыўся магазін "Белорусские продукты"

Новы магазін, па вуліцы Гогаля, 53, курганцы пазнаюць і па адпаведнай шыльдзе, і па беларускім арнаманце, які ўпрыгожвае ўваход і дапаўняе інтэр'ер гандлёвай залы. Месца зручнае: на цэнтральнай плошчы абласнога цэнтра, непадалёк ад кінатэатра "Россия". Індывідуальны прадпрыемальнік Пётр Шмараў, які наладзіў гандаль, прызнаўся, што там сваёю створаны "савецкі" знешні выгляд з даданнем нацыянальнага беларускага каларыту. Мяркую, для людзей старэйшага пакалення такі антураж нагадае пра мінулае, а моладзь тут зможа даведацца, якога смаку і якасці былі раней прадукты харчавання.

На прылаўках — розныя

каўбасныя вырабы, соўсы, прыправы, у тым ліку хрэн, ёсць саланіна, сыры, малочныя прадукты: малако, кефір, смятана, ёгурты. Усё — вышэйшай якасці, без ГМА і дадатак. Ёсць цукеркі, шакалад, вафлі. Асаблівы гонар Пятра Шмарава — сапраўды беларускі хлеб: аржаны і белы.

Як жа з'явілася ідэя такой крамы? Сям'я Пятра Уладзіміравіча прадае касметыку, і для папаўнення асартыменту яго жонка заключыла прамы кантракт з вытворцамі з Беларусі — кампаніяй "Iris Cosmetic". Па прадукцыю яна спачатку паехала сама, прывезла з Беларусі гасцінцы — некаторыя прадукты. Муж паспрабаваў, і яму

У новым магазіне

вельмі спадабаліся. З часам у Кургане пачалі з'яўляцца выставы-кірмашы беларускіх прадуктаў, іх зауральцы расмакавалі. А калі ёсць попыт, то з'явілася і прапанова — пасля таго, як Шмараў пазнаёміўся са старшынёй Нацыянальна-культурнага цэнтра беларусаў Зауралья "Батькаўшчына" Людмілай Урванцавай. Яна

дапамагла "звесці масты" з аддзяленнем Пасольства Беларусі ў Расіі ў Екацярынбурзе, з дзелавымі людзьмі ў рэгіёне, у Цюмені. Год прайшоў ад ідэі да адкрыцця крамы, і вось яна ўжо ёсць. Прычым "Белорусские продукты" — гэта ж і свецданне ўмацавання дзядзькі паміж дзяржавамі. А паміж вобласцю і Беларуссю падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве.

Людміла Урванцава для стварэння нацыянальнага каларыту прынесла з "Беларускай хаты", штаб-кватэры суполкі, ручнікі, шторы з беларускім арнамантам, нацыянальныя касцюмы. "Сяброўства ўмацоўваць можна і смачнага. Набраў усяго патрохі, нават кефір купіў! Прывяду яшчэ прайнукаў, бо і яны хочучы убачыць краму, пакаштаваць прадукты з прадзядулевай радзімы".

Пётр Шмараў плануе развіваць справу, пашыраць асартымент. Калі ўсё складзецца, то і павялічваць колькасць магазінаў з беларускім асартыментам па горадзе.

Таццяна Макавеева,
г. Курган